

Høringsvar fra Handicaprådet – Kvalitetsstandarder og indsatskataloger på Voksen- og Plejeudvalgets område 2024

Handicaprådet har på sit møde den 3. oktober 2024 behandlet 'Kvalitetsstandarder og indsatskataloger på Voksen- og Plejeudvalgets område 2024'. Handicaprådet tager de opdaterede kvalitetsstandarder og indsatskataloger til efterretning, og har følgende bemærkninger:

Indsatskatalog – Boliger

Plejeboliger til borgere med senhjerneskade eller fysisk handicap

Handicaprådet finder det yderst positivt med den formåede ændring om, "at målet er: tryghed, sikkerhed og nærvær, som kun kan opnås ved tilstedeværelse af personale gennem hele døgnet".

Midlertidige boliger

Handicaprådet finder det problematisk, at tilbuddet bl.a. henvender sig til døende borgere, hvor man i samme kvalitetsstandard beskriver, at borgeren selv skal sørge for kørsel til og fra træningsophold, også hvis almentilstanden kræver liggende transport.

Kvalitetsstandard – Personlig pleje, praktisk hjælp og socialpædagogisk støtte

Handicaprådet opfordrer Voksen- og Plejeudvalget til at behandle det fremsendte igen, da der i den fremsendte kvalitetsstandard er beskrevet et særligt punkt for Anholt. I 2017 har Ankestyrelsen behandlet lignende forslag og ændret praksis andre steder i landet. Ankestyrelsen slår fast, og i en principiel udtalelse skriver de, at f.eks. Lolland Kommunes serviceniveau ikke er i overensstemmelse med Serviceloven. Det samme gør sig gældende i andre afgørelser, bl.a.:

<https://www.tv2east.dk/lolland/fejo-beboere-glade-udtalelse-far-samme-ret-som-alle-andre>

<https://www.dr.dk/nyheder/regionale/sjaelland/ankestyrelsen-oeboere-har-samme-ret-til-hjemmehjaelp-som-folk-paa>

Handicaprådet ønsker, om muligt, at ovenstående bliver taget i betragtning, da det er væsentligt anderledes end det fremsendte. Handicaprådet opfordrer derfor Voksen- og Plejeudvalget til at overveje og genfremsende kvalitetsstandarden inden den endelige godkendelse i udvalget og i Kommunalbestyrelsen.

Indsatskatalog – Personlig pleje, praktisk hjælp og socialpædagogisk støtte

Nødkald

Handicaprådet vil gerne som inspiration gøre Voksen- og Plejeudvalget opmærksom på et kommunalt samarbejde mellem København, Aarhus og Aalborg kommuner, som sætter fokus på tryghed blandt ældre mennesker, der bor i eget hjem.

Kommunerne er samtidig i gang med at afprøve andre idéer og udarbejde nye løsninger – herunder også teknologiske. Én løsning er digitale køleskabsmagneter til de ældre, i det hele taget er København, Aarhus og Aalborg kommuner gået sammen om at finde og udvikle tryghedsløsninger, der skal supplere nødkaldet. Bl.a. ved at udvikle forskellige tryghedsværktøjer og nye indsatser.

Handicaprådet fremsender hermed link til inspiration for udvalget til og i fremtidens tryghedsskabende nødkald:<https://www.sst.dk/da/Omsorg-og-naervaer/Nyheder-om-puljen-omsorg-og-naervaer/Nyhed-10---Koebenhavn---tryghed---1>

Støtte til personlig pleje

Handicaprådet undrer sig over, og er nysgerrig på, hvordan man i en kvalitetsstandard kan opsætte konkrete tidspunkter på døgnet for borgere på Anholt, når denne kvalitetsstandard bl.a. omhandler hjælp til forflytninger og toiletbesøg, som for begges vedkommende kan ske hele døgnet, og også udenfor den åbningstid, der er angivet. Dette er ikke hensigtsmæssigt, da det for nogle borgere er nødvendigt med også natlige toiletbesøg. Samtidigt beskrives det i kvalitetsstandarden, at en del af støtten bl.a. indeholder hjælp til at indtage mad og drikke, hvorfor den beskrevne åbningstid på Anholt virker hæmmende for borgerens mulighed for basal og nødvendig pleje på alle tider af døgnet.

På grund af ovenstående opfordrer Handicaprådet, at Voksen- og Plejeudvalget overvejer og genfremsender materialet inden endelig godkendelse i udvalget og i Kommunalbestyrelsen.

Kvalitetsstandard – Afløsning og aflastning

Nedenstående vedrører afsnittet om "levering" under "kørsel til og fra aflastning."

Handicaprådet er opmærksom på Ankestyrelsens principmeddelelse 25-23 og KEN nr. 9990 af 05/12/2023 om udgifter, der er opstået som følge af afløsning og aflastning, samt at følgeudgifter til afløsning eller aflastning kan dækkes efter reglerne om merudgifter.

Forældres udgifter, der er opstået som følge af, at de er bevilget afløsning og aflastning til deres barn, kan dækkes efter reglerne om merudgifter. Der skal i hvert enkelt tilfælde foretages en vurdering af, hvorvidt betingelserne for dækning af merudgifter er opfyldt.

Det bemærkes også, at den personkreds, der kan få bevilget aflastning og afløsning, ikke er den samme som den personkreds, der kan få bevilget merudgifter.

Da dette og ovenstående er væsentligt anderledes end det fremsendte høringsmateriale, opfordrer Handicaprådet Voksen- og Plejeudvalget til at overveje og genfremsende materialet inden den endelige godkendelse i udvalget og i Kommunalbestyrelsen.

Kvalitetsstandard – Demensrettede tilbud

Handicaprådet er opmærksom på og enige i den beskrivelse, der er i Norddjurs Kommunes Demenspolitik, om at demens påvirker mennesker og familier forskelligt, og at ikke to sygdomsforløb er ens. I Demenspolitikken er der beskrevet, at tilrettelæggelsen af indsatser og aktiviteter derfor skal ske med udgangspunkt i den enkelte borgers levede liv, vaner, behov og

ønsker. Indsatsen skal gøres så personlig og individuel som muligt, inden for kommunens rammer, med bevarelse af borgerens identitet, livskvalitet og værdighed.

Der er også beskrevet, at en målrettet rehabiliterende indsats, med udgangspunkt i den demensramtes egne mål og ønsker, både socialt, fysisk og kognitivt kan være med til at vedligeholde og mindske tab af borgerens funktionsevner over en periode. Et rehabiliterende fokus kan samtidig gøre, at den demensramte kan bevare en så høj grad af kontrol over eget liv som muligt. Der findes i dag mange velfærdsteknologiske løsninger og hjælpemidler, som kan være med til at understøtte den demensramte i at bevare færdigheder og fortsat leve et selvstændigt liv.

Fokuspunkter i Demenspolitikken for Norddjurs Kommune, er fint beskrevet:

- Borgere med demens skal støttes i muligheden for at bevare og genoptage selvstændige funktioner i hverdagen, som f.eks. personlige omsorgsopgaver eller dagligdags-aktiviteter
- Hvor det er muligt, skal yngre borgere med demens fastholdes på arbejdsmarkedet. Indsatsen skal ske i et tæt samarbejde med jobcenteret og borgerens arbejdsplads
- Tilbuddene skal så vidt muligt være målrettet den enkelte families behov og ønsker
- De pårørende tilbydes fleksible aflastnings- og afløsningstilbud, der er målrettet borgerens og/eller de pårørendes behov.

På baggrund af ovenstående opfordrer Handicaprådet hermed Voksen- og Plejeudvalget til at tilføje ovennævnte punkter til afsnittet om "formål" i kvalitetsstandard. På den måde gøres kommunens Demenspolitik konkret, operationel og målbar får den enkelte.

Indsatskatalog – Demens

Dagtilbud

I Norddjurs Kommunes Værdighedspolitik, står under afsnittet om pårørende, at:

- I Norddjurs Kommune skal de pårørende inddrages, så de aktivt er med til at understøtte den enkelte borgers evne til selvbestemmelse. For ældre med demens er de pårørende vigtige videnspersoner i forhold til at bringe borgerens livshistorie i spil.
- Det at være pårørende til et sygt eller svækket menneske kan have stor betydning for såvel helbred som socialt liv. Hvis man skal blive ved med at kunne støtte sine nære, kan der i nogle tilfælde opstå behov for afløsning og aflastning. I Norddjurs Kommune tager støtten til de pårørende afsæt i den individuelle situation.

Disse uddrag er bare to fokusområder, der med fordel kunne tilføjes fremsendte udkast til kvalitetsstandard under punktet "kvalitetsmål". Mål som ikke nødvendigvis koster x-antal kroner mere, men er to vigtige elementer blandt mange, og det ville være en fin måde at omsætte værdighedspolitikken til konkret handling.

Handicaprådet har desuden bemærket, og er positive overfor at Norddjurs Kommune er en ud af Landets 46 kommuner, der har behandlingstilbud rettet imod demensramte.

I kvalitetsstandard og indsatskataloget ønsker Handicaprådet, at det både tydeliggøres, men også tilføjes at jf. Servicelovens §§ 83, 84, 85 og 87, skal Kommunalbestyrelsen tilbyde hjælp, pleje og støtte, såsom (§83) afløsning, aflastning af ægtefælle, forældre eller andre nært pårørende, og til

midlertidigt ophold, (§85) genoptræning, hjælp til at vedligeholde færdigheder, Kommunalbestyrelsen skal sikre, at de opgaver nævnt i §§ 83 - 85 i fornødent omfang kan varetages døgnet rundt.

Demens påvirker ikke bare den demens ramte men hele dennes familie, samarbejdet og forløbet omkring den demens ramte, er bl.a. beskrevet i Norddjurs Kommunes pårørendepolitik. I politikken står bl.a.: *"I pårørendesamarbejdet skal borgeren inddrages som en aktiv og ligeværdig aktør. Medarbejderne og de pårørende skal skabe rum og mulighed for, at borgeren kan udvikle sig og leve et godt liv på egne præmisser, herunder bevare en god relation til sine pårørende"*.

Handicaprådets ønskede tilføjelser stammer ordret fra gældende lovgivning på demensområdet, herunder også fra Sundhedsloven, der bl.a. beskriver patienters retsstilling. Dette vil være med til at sikre, at selvom mennesker med demens mister færdigheder, må og skal de ikke miste deres rettigheder.

Kvalitetsstandard – Hjælpemidler, forbrugsgoder, boligindretning og biler

Handicaprådet opfordrer til, at der findes en eller anden form for akut kontaktmulighed for borgerne, der er afhængig af mobilitetshjælpemidler ved lukning af KvikService under hovedferien.

Kvalitetsstandard – Plejevederlag til pasning af døende

Handicaprådet opfordrer til at man eventuelt tilføjer Servicelovens §118 til kvalitetsstandarden, da denne paragraf også kan være aktuel for målgruppen.

Indsatskatalog – Sygepleje

Akut indsats

Handicaprådet finder det uhensigtsmæssigt at tilbuddet "Transport til kommunal midlertidig plads – ej heller liggende transport" ikke indgår i akutindsatsen.

Jens Holst

Formand for Handicaprådet